

Een steltloper en honderd kinderen

Dans: Kinderen praten over hun buurt, in hun eigen bewegingstaal

→ CHRISTIAN GUEREMATCHI (DE REUS IN GULLIVER): 'MET KINDEREN HET TONEEL OP BLIJFT ALTIJD EXTRA SPANNEND.' CAMIEL CLAASSEN

De ene keer werkt choreograaf Susanne Marx met meiden die thaiboksen, de andere keer met kinderen. 'Werken met niet-dansers is boeiend. Ik ben geen choreograaf die bewegingen voordoet.'

Van JACQ. ALGRA

'Het is niet zo dat ik alleen met amateurdansers of kinderen wil werken,' zegt choreograaf en docent Susanne Marx. 'Ik heb met verschillende performers gewerkt, maar de laatste tijd gebeurt het wel steeds vaker. Twaalf jaar geleden maakte ik een voorstelling met urban dansers. Enkelen van hen hadden een dansopleiding gevolgd, en anderen waren autodidact.'

'In die tijd ben ik gestart met het ontwikkelen van een strategie om samen nieuw bewegingsmateriaal te genereren dat gekoppeld is aan de thematiek van de voorstelling en uit de dansers zelf komt. Ik ben namelijk geen choreograaf die bewegingen voordoet, ik wil te weten komen wie de mensen zijn die in de studio voor me staan.'

Dansen op een vechtgala

Na dat project volgde een uitnodiging voor een productie met tien thaiboksmeiden: kampioenen op het gebied van boksen, op dansgebied amateurs. 'Ik begon het samenwerken met niet-dansers erg boeiend te vinden, omdat de bewegingen waar zij mee komen authentiek zijn. Ik vond het ook een enorme kick dat we met Chick, kicks and glory zo'n divers publiek hadden. We hebben zelfs een keer in de pauze van een vechtgala opgetreden, waar veel mensen zitten die nooit naar het theater gaan. Toen we later de voorstelling in het theater speelden, kwamen ze wel. Ik ben een bruggenbouwer, dus van deze dingen word ik blij.'

Iedereen kan dansen. En iedereen moet met kunst kunnen kennismaken, ongeacht zijn of haar achtergrond. Dat was de opvatting bij de familie Marx thuis, net als op de academie voor bewegings- en gymnastiekpedagogiek van Dore Jacobs in Essen die ze heeft gevolgd. Op die opleiding kwamen geregeld inspirerende dansmakers van de School voor Nieuwe Dans Ontwikkeling uit Amsterdam lesgeven. Marx besloot daar verder te gaan studeren en choreograaf te worden.

Voelen, zien en ruiken

Bij ICK Amsterdam ontmoette Marx mensen die een warming-up gaven die zowel geschikt was voor dansers van het werk van oprichters van het internationale dansplatform Emio Greco en Pieter Scholten, als voor amateurbewegings. Bovendien werd een toolbox ontwikkeld om de verbeeldingskracht van kinderen te stimuleren: vol objecten en materialen om aan te raken, te bekijken en aan te ruiken.

Al die dingen gebruikt Marx als ze met kinderen aan de voorstelling Gulliver werkt. Dat deed ze inmiddels op scholen door de hele stad. De documentaire die Juliette Stevens over de allereerste editie in Zuidoost maakte, werd onlangs op een festival in New York vertoond en oogste daar veel bijval.

'Een kinderrevolutie' luidt de ondertitel van de XL-versie van de voorstelling, waarin meer dan honderd kinderen te zien zijn. "Ze krijgen de ruimte om hun ideeën over de buurt waarin ze wonen vorm te geven in hun eigen bewegingstaal. En, ook belangrijk, om dat met een groot publiek te delen. Bovendien doen ze het als groep, in dit stuk draait het niet om solo's. Dat is de revolutie: het is tijd voor een wij-gevoel."

Gulliver, een kinderrevolutie

Christian Guerematchi (Slovenië, 1981) speelt de rol van de reus in Gulliver. "Het mooie van werken met kinderen is dat ze beweging op een heel eigen manier benaderen. Voor de voorstelling gebruiken we hun creativiteit en dat vind ik interessant. Zelf heb ik voor deze productie geleerd op stelten te lopen. Dat brengt met zich mee dat de kinderen heel gedisciplineerd moeten zijn - wild rondrennen, onverwacht mijn pad kruisen of tegen mij aan duwen is uit den boze. Maar ze vinden het mooi als ik zo groot ben en over het algemeen doen ze het heel goed. Natuurlijk blijft het een uitdaging om mezelf op die hoogte voort te bewegen, zeker in combinatie met de felle theaterlampen en nu, voor de XL-versie, zo'n grote groep kinderen. Ik hoop dat het ze lukt zich te concentreren en stil te zijn in de coulissen. Met kinderen het toneel op gaan blijft altijd extra spannend."
